

Davos, una pausa per a pensar el mil·lenni

Els líders mundials més destacats acudiran del 27 de gener a l'1 de febrer al Fòrum de la ciutat suïssa de Davos per anunciar-hi o esbrinar-hi el rumb del segle que som a punt de començar: una meditació entre l'autosatisfacció i els rumors de protesta.

Els qui es pensen que el Fòrum Econòmic Mundial de Davos és el sàbat dels qui dominen el món, el lloc on es dissenyen els nous assalts de l'ultraliberalisme més salvatge, sempre podran consolar-se amb la visió de Lewis Chapman, escriptor i periodista nord-americà, que hi fou convidat el 1998 per primera i darrera vegada. "A Davos, senyors -venia a dir Chapman, per tranquil·litzar cínicament els seus lectors-, només s'hi reuneixen els qui creuen que al món també s'ha de fer alguna cosa més que diners". És a dir, que podem respirar tranquils: els qui no hi van són precisament els més perillosos.

Prenem el cas de George Soros, per exemple, l'home que va enfonsar la lliura esterlina el 1992 i la va obligar a sortir del Sistema Monetari Europeu: enguany tornarà a ser a Davos juntament amb mil empresaris, 40 caps d'estat i de govern, 250 escriptors i experts de tots els camps del coneixement humà, i 250 "líders dels mitjans de comunicació", entre els quals no es compten, és clar, els reporters, obligats a treballar, com cada vegada, al refugi antiatòmic de l'espantós Centre de Congressos del Fòrum.

En Soros, que el 1998 va treure un llibre advertint sobre els perills de la globalització econòmica que tants diners li ha donat, és un habitual de Davos i un reconegut filàntrop de l'Europa de l'Est. Tot un perfecte exemple dels homes de negocis que tant agraden a Klaus Schwab, l'entusiasta pro-

fessor d'Economia suïsa que el 1970 va muntar el primer fòrum per difondre la bona paraula nord-americana (lliure mercat, democràcia i Coca-Cola per a tothom) entre els empresaris europeus.

En Soros va cedir no fa gaires mesos la responsabilitat del seu fons de pensió nord-americà, Quantum, a les noves generacions de taurons de les finances que ha

al capdavant, en un món en què les fortunes i els fracassos i les aliances es compten per setmanes, per dies, i fins i tot (a Internet) per segons.

'Fondues' i secretàries. Lluny de les opinions monolítiques dels seus detractors més furibunds, el fòrum de Davos no deixa de ser això, en el fons: un club de capitalistes que es creuen filàntrops, "el 70% de la producció d'autosatisfacció mundial" (*Financial Times* dixit), tots disposats a desembutxacar 20.000 dòlars (multiplicats pels mil "socis benefactors" de l'organització) cada any per seure unes quantes hores al costat de Kofi Annan o Bill Clinton, tustar-los l'esquena i brindar orgullosament mentre el fotògraf els fa el retrat de rigor.

I tammateix, no tot són bones paraules i exhibicions de grans projectes i intencions. A Davos, no deixen de cuinar-s'hi negocis que, altrament, haurien necessitat setmanes de viatges i hores de trucades telefòniques. Al capdavant, "tothom qui compta" hi és. Sense parlar de les *fondues* a la vora del foc i de la secretària, les escapades amb helicòpter (si el temps hi acompanya) i la intriga (secretària) de no saber si la neu els deixarà, aquesta volta, tots aïllats al poble, per fi, com quan quan eren petits i deixaven volar la imaginació... Per quins set sous, sinó, haurien d'empassar-se tots aquests dirigents de Microsoft o de Volkswagen més de tres hores de torturada carretera per arribar a un poble

Davos no deixa de ser un club de capitalistes que es creuen filàntrops, "el 70% de la producció d'autosatisfacció mundial".

ajudat a formar aquests últims deu anys. Ara es dedica a fer de profeta pertot arreu el món, encara que de tant en tant treu les urpes per recordar (en especial al govern tailandès, que no guarda gaire bon record de les seves maniobres borsàries) que abans de ser frare havia estat cuiner. Però no cal enganyar-se: en Soros, malgrat la seva fama llegendària entre els corredors de borsa de tot arreu del món, no deixa de ser un... "avi". Un sexagenari amb moltes bataletes per explicar, però un "avi",

perdut a 1.500 metres d'alçada, on la temperatura mitjana en ple mes de gener no ultrapassa els zero graus?

Ensopegades. No deu pas ser per les desenes de debats que tenen lloc a les sales del Centre de Congressos sobre temes tan variats com "Espai i poesia", "Es poden emblanquir els diners indefinidament?" (*sic*), "L'art de volar freqüentment" o "Política exterior en deu segons". Des de les vuit del matí fins a les onze de la nit, cada dia, ininterrompudament. Plens a vessar, però sense gaires "resolucions pràctiques" per a aquests homes acostumats (la majoria) a manar i a raonar en xifres.

El lema escollit per al fòrum d'enguany, el trentè de la història de Davos, és "Temps per a marcar una diferència". "Cap més noció no podria escaure millor aquesta reunió del mil·lenni", assegura Claude Smadja, director del Davos 2000. Per què? Doncs perquè la realitat imposant del canvi de segle dona més que mai "la mesura d'aquest sentiment de canvi i de renovació, un sentit d'obertura d'horitzons", explica, amb l'aire convençut de tots els qui treballen a Davos.

L'economia va canviant el món a marxes forçades, convertint-lo en un poble com Davos, on els empresaris es coneixen pel nom de pila (però no coneixen els seus treballadors). La política malda per seguir-ne el ritme, fent un pas endavant i dos enrere, com demostren els casos Pinochet o de Kosovo. L'any 2000 presencià amb tota probabilitat el desxiframent complet del codi genètic humà, després d'anys d'investigacions, i en l'horitzó es perfilen batalles importants com la que pot encarar els EUA i Europa per la privacitat a Internet. A pocs quilòmetres de Davos, a Ginebra, els funcionaris de l'OMC encara branden el cap demanant-se què va passar a Seattle, quan en l'aire glaçat europeu fumejen les cendres de Txetxènia i tothom espera amb inquietud el resultat de les eleccions presidencials de Rússia i dels Estats Units.

Totes aquestes frases podrien ser un pamflet publicitari de Davos 2000. Però també són un motiu de preocupació real per a molts dels qui acudiran a aquesta ciutat amb el ferm propòsit de deixar-se il·luminar (o entabanar, depèn de com es miri). Davos potser és una màquina de fer diners, o una enorme pantalla publicitària per a les més grans multinacionals del món, però els temes que abordarà no deixaran de tenir un repercussió evident en la vida de milions de persones. Ho saben molt bé els presidents i ministres dels països en vies de desenvolupament, que hi van cada any a fer de relacions públiques davant els grans capitosts del món industrial i comercial. El món canvia, s'accelera i ensopega en la seva cursa, i fins i tot els seus (presumptes) líders se senten temptats de fer una pausa d'una setmana per saber cap on dimonis anem anant tots plegats.

"Malgrat que les pressions per a una competitivitat econòmica no cessen de créixer (...) i formen part del joc de l'economia global de lliure mercat, la gent continua volent assegurar-se que viu en una societat, i no simplement en una economia —reconeix Smadja—. Si els líders polítics i econòmics es mostren incapaços de prendre en consideració aquesta aspiració d'una forma total-

ment seriosa, hi haurà una reacció popular en moltes parts del món". Finalment, conclou, amb to alarmanant: "No podem ignorar o menystenir els primers senyals d'advertència que ja sorgeixen en aquest àmbit, tant als països desenvolupats com als països amb economies emergents".

Les protestes antimundialització de Seattle del mes de novembre proppassat tindran una continuació a Davos i en algunes ciutats europees més aquesta setmana. Els greus incidents que van cloure la reunió de l'OMC sembla que hagin causat impacte en l'ànim dels organitzadors del fòrum. Davos 2000 serà dominat previsiblement per aquest debat, com ja ho va ser el 1999, quan el lema era "controlar els efectes de la globalització" i ningú no en va fer gaire cas. Però l'any passat els incidents es limitaven a la "perifèria", i ara la protesta sembla que truqui a les portes del món ric, del nostre món. I Davos, per a bé i per a mal, amb totes les seves tones de neu i de pedanteria, no deixa de ser el mirall en què aquest món intenta d'endevinar-se, per saber cap on dimoni va, si ho fa bé i si "els de sota" s'adonen que ells, els que manen, tampoc no hi veuen gaire clar.

Eisuke Sakakibara, vice-ministre de Finances japonès, i Lawrence Summers, vice-secretari del Tresor dels Estats Units a la cimera de Davos de l'any passat. Els temes que s'aborden en aquesta cimera anual tenen una repercussió evident en la vida de milions de persones.

Jordi Zamora (Davos)